

Briuselis, 2020 08 11
COM(2020) 371 final

2020/0174 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo keičiamas Tarybos sprendimo Nr. 940/2014/ES dėl doko mokesčio taikymo
Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos taikymo laikotarpis**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Atokiausiems Sąjungos regionams taikomos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nuostatos. Tačiau Prancūzijos atokiausi regionai nepatenka į PVM ir akcizų direktyvų teritorinę taikymo sritį.

Pagal SESV nuostatas, visų pirma pagal jos 110 straipsnį, Prancūzijos atokiausiuose regionuose vietos produktų iš esmės neleidžiama apmokestinti kitaip nei žemyninės Prancūzijos, kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių kilmės produktų. Vis dėlto dėl nuolatinių kliūčių, kurios daro neigiamą poveikį atokiausių regionų socialinei ir ekonominei padėčiai, SESV 349 straipsnyje numatyta galimybė šiems regionams nustatyti konkrečias priemones. Šios priemonės susijusios su įvairiomis politikos kryptimis, tarp kurių – mokesčių politika.

Doko mokestis yra netiesioginis mokestis, taikomas tik Prancūzijos atokiausiuose regionuose – Martinikoje, Prancūzijos Gvianoje, Gvadelupoje, Reunjone ir Majote. Šis mokestis taikomas importuojamoms prekėms, nepriklausomai nuo prekių kilmės šalies, taip pat prekių pristatymui, kurį atlygintinai vykdo gamybos srityje veikiantys asmenys. Iš esmės jis vienodai taikomas vietoje pagamintiems produktams ir importuotiems produktams.

Tačiau 2014 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimu Nr. 940/2014/ES¹ Prancūzijai leidžiama iki 2020 m. gruodžio 31 d. tam tikriems vietoje pagamintiems produktams netaikyti doko mokesčio arba tą mokestį sumažinti. Minėto sprendimo priede pateiktas produktų, kuriems galima taikyti mažesnę mokestį arba nuo jo atleisti, sąrašas. Vietoje gaminamiems ir kitiems produktams taikomo apmokestinimo skirtumas, priklausomai nuo produktų, negali būti didesnis nei 10, 20 ar 30 procentinių punktų.

To diferencijuoto apmokestinimo tikslas – kompensuoti nepalankią atokiausių regionų konkurencinę padėtį, dėl kurios kyla gamybos sąnaudos, taigi ir vietoje gaminamų produktų grynoji kaina. Jei nebūtų specifinių priemonių, vietiniai produktai būtų mažiau konkurencingi nei tie, kurie atvežami iš kitur, net atsižvelgus į vežimo išlaidas. Todėl tęsti vietos gamybą, kurios sąnaudos didesnės, taptų sudėtingiau.

Baigiantis Tarybos sprendimo galiojimui Komisija pradėjo išorės tyrimą, kad įvertintų dabartinę tvarką ir galimą įvairių galimybių poveikį laikotarpiu po 2020 m. Remdamasi šiuo tyrimu Komisija mano, kad yra pagrįsta patenkinti prašymą pratęsti terminą, šiek tiek pakeitus galiojančią tvarką.

Todėl Komisija pradėjo nagrinėti produktų, kuriems Prancūzijos institucijos nori taikyti diferencijuotą apmokestinimą, sąrašus. Šis nagrinėjimas iš Prancūzijos institucijų ir Komisijos reikalauja daug laiko, nes reikia išnagrinėti kiekvieno produkto diferencijuoto mokesčio pagrindimą ir jo proporcingumą ir įsitikinti, ar toks diferencijuotas mokestis nepažeis Sąjungos teisinės sistemos, įskaitant vidaus rinką ir bendrąją politiką, vientisumo ir nuoseklumo.

Dėl COVID-19 pandemijos sukeltos krizės Prancūzijos institucijos labai vėlavo surinkti visą reikalingą informaciją. Todėl šis darbas iki šiol negalėjo būti baigtas.

¹ 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimas Nr. 940/2014/ES dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos (OL L 367, 2014 12 23, p. 1).

Iki 2021 m. sausio 1 d. nepriėmus jokio sprendimo, atsirastų teisinė spraga, nes tai reikštų, kad po 2021 m. sausio 1 d. Prancūzijos atokiausiuose regionuose nebūtų galima taikyti jokių diferencijuotų mokesčių, net ir tiems produktams, kuriems pagrįstai juos reikėtų taikyti.

Kad būtų galima užbaigti šiuo metu atliekamą darbą, Prancūzijos institucijoms suteikti galimybę surinkti visą reikalingą informaciją, o Komisijai – suteikti laiko atsižvelgiant į visų suinteresuotųjų šalių interesus pateikti suderintą pasiūlymą, būtina suteikti papildomą šešių mėnesių laikotarpį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

2017 m. komunikate dėl sustiprintos ir atnaujintos strateginės partnerystės su atokiausiais Europos Sąjungos regionais² pabrėžiama, kad atokiausi regionai ir toliau susiduria su dideliais sunkumais, kurių daugelis yra nuolatiniai. Šiame komunikate pristatomas naujas Komisijos požiūris į tai, kaip paskatinti atokiausių regionų plėtrą, kuo geriau panaudojant jų išteklius ir išnaudojant naujų ekonomikos augimo krypčių bei darbo vietų kūrimo teikiamas galimybes.

Atsižvelgiant į tai, šio pasiūlymo tikslas – skatinti ir išlaikyti tam tikrą vietos gamybą, kuriai gresia ypač didelis pavojus, ir taip remti užimtumą Prancūzijos atokiausiuose regionuose. Šiuo pasiūlymu stiprinama bendroji rinka ir atkuriamas šių vietos produktų konkurencingumas, kompensuojant dėl šių regionų geografinės ir ekonominės padėties patiriamus sunkumus. Jis papildo tokias priemones kaip atokiausiems regionams ir saloms skirtą programą (POSEI)³, pagal kurią siekiama remti pirminį sektorių ir žaliavų gamybą, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą (EJRŽF)⁴ ir Europos regioninės plėtros fondą (ERPF)⁵, pagal kurį skiriamas papildomas specialus asignavimas papildomoms atokiausių regionų išlaidoms, susijusioms su šiemis regionams būdingomis kliūtimis, kompensuoti.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su 2015 m. bendrosios rinkos strategija⁶, kurioje Komisija numato sukurti tvirtesnę ir sąžiningesnę bendrąją rinką, kuri bus naudinga visiems suinteresuotiesiems subjektams. Vienas iš siūlomos priemonės tikslų – sumažinti atokiausių regionų įmonių patiriamas papildomas išlaidas, kurios trukdo joms visapusiškai dalyvauti bendrojoje rinkoje. Gamybos apimtis Prancūzijos atokiausiuose regionuose yra ribota, todėl nenumatoma jokio neigiamo poveikio tinkamam bendrosios rinkos veikimui.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis šio pasiūlymo pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 straipsnis. Pagal šią nuostatą Taryba gali priimti konkrečias nuostatas, kuriomis siekiama nustatyti Sutarčių taikymo atokiausiems ES regionams sąlygas.

² COM(2017) 623 *final*.

³ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013.

⁴ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo.

⁵ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos.

⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendrosios rinkos tobulinimas: daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms“ (COM(2015) 550 *final*), p. 4.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Remiantis SESV 349 straipsniu, tik Taryba turi teisę priimti konkrečias atokiausiems regionams skirtas priemones, kuriomis siekiama pritaikyti Sutarčių, įskaitant bendras politikos kryptis, taikymą šiems regionams dėl nuolatinių sunkumų, kurie neigiamai veikia jų socialinę ir ekonominę padėtį. Leidimą nukrypti nuo SESV 110 straipsnio taip pat gali suteikti tik Taryba. Todėl pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą.

- **Proporcingumas**

Šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą proporcingumo principą. Šiuo pasiūlymu siekiama šešiams mėnesiams pratęsti dabar taikomą sistemą, kad būtų galima atlikti išsamią prašymo leisti taikyti diferencijuotą apmokestinimą, kurio tikslas – kompensuoti vietos gamintojų nepalankią konkurencinę padėtį, analizę, joje atskirai aptariant kiekvieną produktą. Bet koks leidimas papildomai pratęsti laikotarpį bus suteiktas tik atlikus šią Prancūzijos institucijų prašymo analizę, joje atskirai aptariant kiekvieną produktą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priimti Tarybos sprendimą, kuriuo būtų iš dalies pakeistas Tarybos sprendimas Nr. 940/2014/ES.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Dėl šio pasiūlymo buvo konsultuotasi su kompetentingais Europos Komisijos generaliniais direktoratais.

Atsižvelgiant į ribotą bendrą doko mokesčio taikymo sistemos poveikį visai ES, suteikta nuo Geresnio reglamentavimo gairių nukrypti leidžianti nuostata.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Šiuo metu Sprendimas Nr. 940/2014/ES yra visapusiškai peržiūrimas siekiant jį atnaujinti. Remiantis išorės tyrimu ir Prancūzijos pateikta informacija bus parengtas analitinis sistemos įvertinimo dokumentas ir jo priedas.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Ši dalis netaikoma, nes pasiūlymo nuostatos yra aiškios.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo keičiamas Tarybos sprendimo Nr. 940/2014/ES dėl doko mokesčio taikymo
Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos taikymo laikotarpis**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 349 straipsnį,
atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁷,
laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) 2014 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimu Nr. 940/2014/ES⁸ dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos Prancūzijos institucijoms leidžiama taikyti mažesnę doko mokestį to sprendimo priede nurodytiems Prancūzijos atokiausiuose regionuose pagamintiems vietos produktams arba to mokesčio netaikyti. Didžiausias leidžiamas mokesčio tarifo skirtumas, priklausomai nuo atitinkamo produkto ir užjūrio departamento, gali būti 10, 20 arba 30 procentinių punktų. Sprendimas Nr. 940/2014/ES taikomas iki 2020 m. gruodžio 31 d.;
- (2) Prancūzija mano, kad nepalanki konkurencinė padėtis, nuo kurios nukenčia Prancūzijos atokiausi regionai, neišnyko, todėl ji pateikė Komisijai prašymą leisti po 2021 m. sausio 1 d. ir toliau taikyti diferencijuotą mokesčių sistemą, panašią į šiuo metu taikomą sistemą, iki 2027 m. gruodžio 31 d.;
- (3) tačiau produktų, kuriems Prancūzija norėtų taikyti diferencijuotus mokesčius, sąrašų patikrinimas yra ilgai trunkantis ir sudėtingas darbas, nes reikia išnagrinėti kiekvieno produkto diferencijuoto mokesčio pagrindimą ir jo proporcingumą ir įsitikinti, ar toks diferencijuotas mokestis nepažeis Sąjungos teisinės sistemos, įskaitant vidaus rinką ir bendrąją politiką, vientisumo ir nuoseklumo;
- (4) dėl COVID-19 pandemijos sukeltos krizės Prancūzijos institucijos labai vėlavo surinkti visą reikalingą informaciją. Todėl šis darbas iki šiol negalėjo būti baigtas;
- (5) iki 2021 m. sausio 1 d. nepriėmus jokio sprendimo, atsirastų teisinė spraga, nes tai reikštų, kad po 2021 m. sausio 1 d. Prancūzijos atokiausiuose regionuose nebūtų galima taikyti jokių diferencijuotų mokesčių;

⁷ OL C , , p. .

⁸ 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimas Nr. 940/2014/ES dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos (OL L 367, 2014 12 23, p. 1).

- (6) kad būtų galima užbaigti šiuo metu atliekamą darbą ir kad Komisijai būtų suteikta laiko atsižvelgiant į visų suinteresuotųjų šalių interesus pateikti suderintą pasiūlymą, būtina suteikti papildomą šešių mėnesių laikotarpį;
- (7) todėl Sprendimas Nr. 940/2014/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,
- PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo Nr. 940/2014/ES 1 straipsnio 1 dalyje data „2020 m. gruodžio 31 d.“ pakeičiama data „2021 m. birželio 30 d.“.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*